

This eChok volume of
Deuteronomy
Volume 2

לע"נ גבריאל בן לאה ז"ל • נלב"ע י"ד ניסן תשס"ג

is Dedicated in loving memory of
Gabriel (Cabra) Bildirici

*by his wife Nina Bildirici
and his children & grandchildren*

משנה נגעים פרק ט

Mishnah Nega'im, chapter 9

(1) A boil or a burning may become unclean in a week [i.e., if a bright spot appeared on them, he quarantines him for a week] and by two signs, [he is pronounced unclean,] by white hair or by a spreading [at the second inspection]. What exactly is a “boil?” An injury received from wood, stone, [or if he burned himself with] olive peat, or with water [i.e., from the hot springs] of Tiberias, [these are naturally hot,] or from any other object whose heat is not due to fire, this is a boil. What exactly is a “burning?” A burn caused by a live coal, hot embers, or any object whose heat is

due to fire, is a burning. (2) A boil and a burning [which have a bright white spot on them] cannot be combined [to make up the required size of a split bean], nor can they spread [i.e., nor is their spreading considered a sign of uncleanness if it spread,] from one to the other, from [either or both of] them to the skin of the flesh, or from the skin of the flesh to them [only a spreading on the boil or a spreading on the burning itself are signs of uncleanness]. If they festered [and they ooze, since the boil has not yet been covered properly by scar tissue,] they are clean [even though covered by a bright spot]. If they formed a scale as thick as garlic peel, this is the “scar tissue from the inflammation” spoken of in the Torah (Leviticus 13:23) [and is unclean]. If they were subsequently healed, even though there was a scar in their place, they are regarded as the skin of the flesh. (3) Rabbi Eliezer was asked, “What is the ruling where a bright spot the size of a sela arose on the inside of one's hand and covered up the scar of a boil [so that none of the scar is visible]?” He replied, “It must be quarantined.” They said to him, “For what purpose, since it is neither capable of growing white hair [since hair does not grow on the inside of the hand], nor

א השחין והמכה מטמאין בשבוע אָהד, בשני סימנים בשער לבן ובפשיון. איזה הוא השחין, לקה בעץ או באבן או בגפת או במי טבריא, כל שאינו מחמת האש, זה הוא שחין. איזה היא מכה, נכה בגחלת או ברמץ, כל שהוא מחמת האש, זו היא מכה: ב השחין והמכה אין מצטרפין זה עם זה, ואין פושין מזה לזה, ואין פושין לעור הבשר, ולא עור הבשר פושה לתוכן. היו מורדין, טהורין. עשו קרום כקלפת השום, זו היא צרבת השחין האמורה בתורה. חזרו וחיו, אף על פי שמקומן צלקת, נדונין בעור הבשר: ג שאלו את רבי אליעזר, מי שעלתה לתוך ידו בהרת כסלע ומקומה צרבת שחין. אמר להם, יסגיר. אמרו לו, למה, לגדל

רבנו עובדיה מברטנורא

א השחין והמכה מיטמאין בשבוע אחד. אם נולד במקומן בהרת, מסגירין שבוע אחד, ולסוף שבוע אם יש שער לבן או פשיון מחליטו. ואם לאו, פוטרו. אבל במחיה אין מיטמאין, דמחית בשר חי בעיני, ואין זה בשר חי, כיון דמקומו שחין ומכה: בגפת. פסולת של זיתים, והוא חם מחמת עצמו. וכן חמי טבריא מחמת מקורן הן חמים ולא מחמת האור: כל שאינו מחמת האש זהו שחין. לאתויי אבר מעיקרו: רמץ. אפר כירה, וחם מחמת האור: כל שהוא מחמת האש. לאתויי חמי האור: ב אין מצטרפין. חצי גריס שחין וחצי גריס מכה, אין מצטרפין לכגריס: ואין פושין מזה לזה. דאם שחין ומכה זה אצל זה, ובאחד מהן בהרת כגריס, והסגירה, ובסוף שבוע פשתה לחברו או לעור הבשר, אין מחליטו. וכן אם הבהרת בעור הבשר ופשתה לשחין או למכה, לא חשוב פשיון: היו מורדין. שלא נתרפאו יפה ולא נקדם העור ועדיין מוציאין ליחה, אין מטמאין בנגעים, דכתיב (ויקרא יג) שחין ונרפא, ובמכה כתיב (שם) והיתה מחית המכה: אע"פ שנעשה מקומו צלקת. שניכר שהיה שם שחין או מכה ואין שזה שלאר עור בשר, אע"פ כן נידון בעור הבשר מאחר שנעשה קרום חזק: ג אמרו לו למה. יסגיר הא אי אפשר להוולד לו סימן טומאה: לגדל שער

can it spread [i.e., its spreading is not a sign of uncleanness, see Mishna 2, above], nor does renewed flesh [which is not a sign of uncleanness in a boil] cause in it any uncleanness?" He replied, "It is possible that it [the spot] may contract [to the size of a split bean] and then spread again [over the scar, thus being a spreading within the boil itself,

hence, causing uncleanness]." They said to him, "What about the case in which its size is only that of a split bean [why should it then be quarantined? If it were to contract, it would be less than the minimum size and would become clean]?" "I have not heard the reason," he replied [even though the law, in the latter case, is that the afflicted must be quarantined]. Rabbi Yehudah ben Beteira said to him, "I would submit an argument on it." He replied, "If you would thereby confirm the ruling of the Sages, well and good." He said, "It is possible that another boil would arise outside it [the already existing one, which must be quarantined], and the latter [the existing one] would spread to the former [and this would be a cause of uncleanness, since we only stated previously (in Mishna 2) that a boil and a burning do not combine, but one boil with another, do combine]." The other one said to him, "You are a great scholar, for you have confirmed a ruling of the Sages."

רבנו עובדיה מברטנורא

אין בו ראוייה. דכף היד אינו מגדל שער לעולם: **לפשויון אינו פושא.** דשחין ומכוה אין פושין לעור הבשר: **למחיה אינה מטמא.** דהא תנן בשני סימנים בשער לבן ובפשויון, ולא במחיה: **שמא תכנוס.** (ל)בגריס, ובשריאנה הכהן בסוף שבוע יפטור אותו, ולאחר הפטור תחזור ותפשה בתוך השחין שמקומו כסלע, ויחליט: **אמרו לו הרי מקומה כגריס.** כלומר, ואם היה מקום הצרבת כגריס בלבד והבהרת בתוכה, למה יסגיר והלא אין שייך לומר כאן שמא תכנוס ותפשה: **אמר להן לא שמעתי.** כלומר גם זה יסגיר, אבל לא שמעתי בו טעם: **אלמד בו.** תרשני שאלמד בדין זה דבר: **אם לקיים דברי חכמים הן.** אם תמצא טעם לקיים דברי חכמים שאמרו שטעון הסגר, אמור, אבל ללמד שאינו טעון הסגר לא תאמר, שאיני מניח מה שקבלת מרבתי ושומע ממך: **שמא יוולד לו שחין אחר חוצה לו ויפשה לתוכו.** ששחין פושא לשחין. וכן הלכה:

Gemara Niddah 31b

גמרא גדה דף לא:

It was taught: Rabbi Meir used to say, Why did the Torah ordain that the uncleanness of menstruation should continue for seven days? Because, being in constant contact with his wife, [a husband might] develop a loathing towards her. The Torah, therefore, ordained:

Let her be unclean [after the least discharge of blood] for seven days [in which no intimacy is permitted] in order so that she shall be beloved by her husband as she was at the time of her first entry into the bridal chamber. Rabbi Dostai son of Rabbi Yannai was asked by his disciples: Why does a man go in search of a woman while a woman does not go in search of a man? This is

שער לבן אינה ראוייה, ולפשויון אינה פושא, ולמחיה אינה מטמא. אמר להן, שמא תכנוס ותפשה. אמרו לו, והלא מקומה כגריס. אמר להן, לא שמעתי. אמר לו רבי יהודה בן בתירא, אלמד בו. אמר לו, אם לקיים דברי חכמים, הין. אמר לו, שמא יולד לו שחין אחר חוצה לו ויפשה לתוכו. אמר לו, חכם גדול אתה שקיימת דברי חכמים:

תנאי היה רבי מאיר אומר: מפני מה אמרה תורה גדה לשבעה? מפני שרגיל בה וקץ בה. אמרה תורה: תהא טמאה שבעה ימים כדי שתהא תכיבה על בעלה כשעת כניסתה לחפה. שאלו תלמידיו של רבי דוסתאי ברבי ינאי: מפני מה איש מחזר על אשה ואין אשה

analogous to the case of a man who lost something. Who goes in search of what? He who lost the item goes in search for what he lost [i.e., the rib taken from Adam with which to make Chavah]. And why [during intimacy] does the man lie face downwards and the woman face upwards towards the man? He [faces the elements] from which he was created [the earth] and she [faces the man] from whom she was created. And why is a man easily

pacified and a woman not so easily pacified? He [derives his nature] from the place from which he was created [earth, which is yielding] and she [derives hers] from the place from which she was created [the unyielding rib bone]. Why is a woman's voice sweet and a man's voice not sweet? He [derives his,] from the place from which he was created [striking the earth produces no musical note] and she [derives hers,] from the place from which she was created [musical notes can be produced by a bone]. Thus it is stated, "For sweet is your voice, and your countenance is comely." (Songs, 2:14)

מחזרת על איש? משל לאדם שאבד לו אבדה מי מחזר על מי? בעל אבדה מחזר על אבדתו. ומפני מה איש פניו למטה ואשה פניה למעלה כלפי האיש. זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראה. ומפני מה האיש מקבל פיוס ואין אשה מקבלת פיוס? זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראה. מפני מה אשה קולה ערב ואין איש קולו ערב? זה ממקום שנברא וזו ממקום שנבראת שנגאמר (שה"ש ב) כי קולך ערב ומראך נאווה.

זוהר ויקהל דף רז עא

כד נפק שבתא צריכינן ישראל דלתתא לאתעכבא דהא יומא רבא עלאה איהו (ואצטריך לאתעכבא עליה) ובהאי יומא אושפיזא רבא ונקרא קא שריא עליה בגין כך בעי לאתעכבא לאתחזאה דלא דתקין באושפיזא קדישא. כדון פתחי ישראל ואמרי והוא רחום וכפר עון וכו' דתקונא שפירא איהו בהאי ליליא בגין דרינא אתהדר לאתריה מה דלא חזי כד עיל שבתא דדינא אסתלק ולא אשתכח בשעתא דפתחי ישראל ויהי נעם וקדשתא דסדרא כל אנון חבין דגיהנם פתחין ואמרין זכאין אתון ישראל עמא קדישא. זכאין אנון צדיקאי דנטרי פקודי אורייתא. ווי לון לחיבאי דלא זכו למיטר אורייתא כדון דומ"ה קדים וכרוזא אתער ואמר (תהלים ט) ישובו רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים. וכל אנון חבילי טהירין טרדי לון בגיהנם ולית מאן דמרחם עליהון. זכאין אנון כל נטרי שבתא בהאי עלמא דקא מענני לחהוא ענג דשריא מלעילא כדקאמרין:

Yosef Le-Chok

Ethical Teaching:

Sha'arei Teshuvah, Page 32

There is a type of individual who honors the wicked for the sake of peace. He does not speak highly of the wicked or behave respectfully toward him in such a manner that is indicative of his honoring him out of respect

יוסף לחוק

מוסר

שערי תשובה דף לב עא

המכבד את הרשעים מדרך שלום, אמנם לא ידבר טוב על הרשע ולא יתנהג בכבודו על דרך אשר יחשבו בני אדם כי יכבדנו מאשר יקר בעיניו נכבד כי לא

and esteem. For he accords him no honor except the kind that people give to the wealthy, cultivating them in the hope of benefitting thereby, because they are successful in their ways, rather than out of esteem for them. Nonetheless, this too, is sinful and blameworthy. For, although it is permitted to honor the wealthy, it is not so regarding the wicked. As it says, "Look upon everyone that is proud and bring him low, and tread down the wicked in their place." (Job 40:12) However, this form of behavior is permissible if done out of fear that the wicked man harm him, causing him loss at a time when the wicked man is powerful and arrogant while we are unable to make him contrite or to move him in his illness. For this reason, it is permissible to honor him in the manner accorded to tyrants out of fear and dread, by such forms of behavior as standing up, inclining the head, and the like. But one must not praise him or speak well of him to others. Similarly, our Rabbis, of blessed memory, said, "It is permitted to flatter the wicked in this world."

Practical Law:

Rambam, Laws of the Sabbath, Chapter 10

(1) If one traps something of a species which is customary to be trapped, he is liable [to punishment]. For example, animals, birds, or fish — provided that he entraps them within an area that does not require further entrapment to catch them. How so? For example, if one pursues a deer until he drives it into a house, garden, or courtyard and locks it in, or makes a bird fly until he drives it into a tower and locks it in, or draws fish from the sea into a flask of water, he is liable. But if he makes a bird fly into a house and locks it in, or makes a fish swim and removes it from the sea to a pool of water, or chases after a deer until it goes into a wide hall and locks it in, he is exempt, because this is not **complete** trapping. For if he were to come to take it, he would have to chase it and catch it from there. Therefore, one who catches a lion is not liable unless he chases it into its cage, where the lion is secured.

יְחַלֵּק לוֹ כְּבוֹד וְזוֹלָתוֹ בְּדֶרֶךְ שְׂמֻכְבָּדִים בְּנֵי אָדָם אֶת הָעֲשִׁירִים מִדֶּרֶךְ סְלִסּוּל וְלִתְקוּת הַתּוֹעֵלֶת בְּעֵבֹר כִּי צִלְחָה דְרָכָם וְלֹא מִפְּנֵי חַן עֲרָכָם וְאִם גַּם זֹאת יֵשׁ חֲטָא וְאַשְׁמָה בְּדַבַּר הַזֶּה כִּי אִם הִתֵּר לְכַבֵּד הָעֲשִׁירִים לֹא כֵן הָרָשָׁעִים שְׂנֵאָמַר (אִיּוֹב מ) וְרָאָה כָּל גֹּאֲהַ הַכְּנִיעֵהוּ וְהִדּוּף רָשָׁעִים תַּחְתָּם. אֲךָ הַחֲלֵק הַזֶּה מוֹתֵר מִדֹּאָגָה מִדְּבַר פֶּן יִזְיק הָרָשָׁע וְיִגְרַם הַפֶּסֶד בְּזִמְנֵי שִׂיד הָרָשָׁע תִּקְיָפָה וְשַׁעֲתוֹ חֲצוּפָה וְאִין בְּיַדֵּנוּ לְהַכְנִיעוֹ וּבַחֲלָיו לְהַגִּיעוֹ, עַל כֵּן הִתֵּר לְכַבְּדוֹ בְּדֶרֶךְ שְׂמֻכְבָּדִים בְּנֵי אָדָם אֲנָשִׁי זְרוּעַ רְמָה מִפְּחָד וְאִימָה בְּקִימָה וְהִדּוּר וְהִדּוּמָה לָהֶם, אֲךָ לֹא יִשְׁבַּחֲנוּ וְלֹא יִדְבַר טוֹב עָלָיו לְבְנֵי אָדָם. וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה: מִתֵּר לְהַחֲנִיף אֶת הָרָשָׁעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה:

הלכה

הרמב"ם הלכות שבת פרק י

א הַצֵּד דְּבַר שְׂדֵרָף מֵינּוּ לְצוּד אוֹתוֹ חֵיב, כְּגוֹן חֵיב וְעוֹפוֹת וְדָגִים. וְהוּא שְׂיִצוּד אוֹתָן לְמִקּוֹם שְׂאִינוּ מְחַסֵּר צֵדָה. כִּי צֵד? כְּגוֹן שְׂדֵרָף אַחֲרֵי צְבִי עַד שֶׁהַכְּנִיסוֹ לְבֵית אוֹ לְגַנָּה אוֹ לְחֻצַּר וְנָעַל בְּפָנָיו, אוֹ שֶׁהִפְרִיחַ אֶת הָעוֹף עַד שֶׁהַכְּנִיסוֹ לְמַגְדֵּל וְנָעַל בְּפָנָיו. אוֹ שֶׁשָּׂרְהַ דָּגִים מִן הַיָּם בְּתוֹךְ סִפְלֵי שֶׁל מַיִם הָרִי זֶה חֵיב. אֲבָל אִם הִפְרִיחַ צְפוּר לְבֵית וְנָעַל לְפָנָיו אוֹ שֶׁהִבְרִיחַ דָּג וְעָקְרוּ מִן הַיָּם לְבִרְכָה שֶׁל מַיִם אוֹ שְׂדֵרָף אַחֲרֵי צְבִי עַד שֶׁנִּכְנַס לְטֶרְקֵלִין רְחֹב וְנָעַל בְּפָנָיו הָרִי זֶה פְּטוּר. שְׂאִין זוֹ צֵדָה גְּמוּרָה שְׂאִם יְבוֹא לְקַחְתּוֹ צְרִיף לְרֹדֵף אַחֲרָיו וְלְצוּד אוֹתוֹ מִשָּׁם, לְפִיכָף הַצֵּד אֲרִי אֵינוֹ חֵיב עַד שֶׁיִּכְנִיסֵנוּ לְכַפָּה

(2) Any place in which, if he were to run, he would reach the animal in a single lunge, or if the walls are so close to one another that the shadows of the two of them fall in the middle like one, is considered a small place, and if one chases a deer or the like into it, he is liable. If one chases an animal or a bird into a place that is larger than this, he is exempt. (3) Anyone of the eight creeping creatures mentioned in the Torah [as unclean, (Leviticus 11:29)] or other kinds of creeping and crawling creatures whose species are customary to be trapped, one who traps any of them, whether it is for a need or whether it is not for any need or is in order to play with them, is liable, since he intended to trap and actually did trap. For one is liable for a labor that is not for its defined purpose [i.e., not needed for it's skin]. One who traps an old or blind [animal] is liable.

שְׁלוֹ שֶׁהוּא נֶאֱסָר בָּהּ. ב כָּל מְקוֹם שֶׁאִם יִרוּץ
 בּוֹ יִגִּיעַ לְחַיֵּב בְּשַׁחֲיָה אַחַת אוֹ שֶׁהָיוּ הַכְּתָלִים
 קְרוּבִים זֶה לָזֶה עַד שִׁיפֵל צֶל שְׁנֵיהֶם לְאִמְצַע
 כְּאַחַד הָרִי זֶה מְקוֹם קָטָן. וְאִם הַבְּרִיחַ הַצָּבִי
 וְכִיּוֹצֵא בּוֹ לְתוֹכוֹ חַיֵּב. וּמְקוֹם שֶׁהוּא גְדוֹל מִזֶּה
 הַמְּבַרְיחַ חַיֵּב וְעוֹף לְתוֹכוֹ פְּטוּר. ג אַחַד שְׂמוֹנֵה
 שְׂרָצִים הָאֲמֹרִים בְּתוֹרָה וְאַחַד שְׂאָר שְׂקָצִים
 וְרִמְשִׁים שֵׁשׁ לְמִינֵם צָדָה הַצֵּד אַחַד מִכֶּלֶן בֵּין
 לְצִרְף בֵּין שְׂלֵא לְצִרְף אוֹ לְשַׁחַק בְּהֵן חַיֵּב.
 הוֹאִיל וְנִתְכַּוֵּן לְצוּד וְצָד שְׂמֵלֶאכָה שְׂאִינָה
 צְרִיכָה לְגוּפָהּ חַיֵּב עָלֶיהָ הַצֵּד אֶת הַיֶּשֶׁן וְאֶת
 הַסּוּמָא חַיֵּב: